

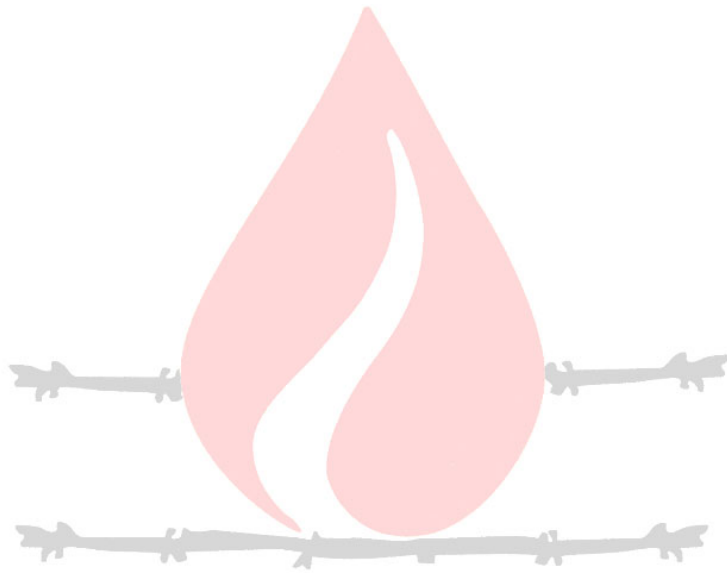
سازمان دفاع از قربانیان خشونت
Organization for Defending Victims
of Violence

نگاهی به کارنامه حقوق بشری عربستان سعودی، بحرین و امارات متحده عربی (۹)
گزارش راهبردی ۱۴۰۲/۶۴

سازمان دفاع از قربانیان خشونت
Organization for Defending Victims
of Violence

آذرماه ۱۴۰۲

۱۴۰۲۰۰۹۰۶۴

سازمان دفاع از قربانیان خشونت
Organization for Defending Victims
of Violence

درآمد

بولتن حاضر، دربرگیرنده تحولات مربوط به موارد نقض حقوق بشر در کشورهای عربستان سعودی، بحرین و امارات متحده عربی در آذرماه ۱۴۰۲ است که بر اساس مقالات، گزارش‌ها، بیانیه‌ها و اخبار آشکار به دست آمده از سازمان‌های حقوق بشری مردم‌نهاد و بین‌المللی و رسانه‌های گروهی مورد بررسی قرار گرفته است.

خلاصه اجرایی

در بخش موارد نقض حقوق بشر در عربستان سعودی به موارد زیر پرداخته شده است:

- پایمال کردن حقوق کودکان از طریق اعدام، شکنجه و زندان در عربستان سعودی
- به گزارش سازمان اروپایی-سعودی حقوق بشر، عربستان سعودی علی‌رغم تصویب کنوانسیون حقوق کودک، همچنان مجازات‌های ظالمانه و غیرانسانی نظیر مجازات اعدام یا حبس ابد برای جرائمی که افراد زیر هجده سال مرتکب می‌شوند، صادر می‌کند.
- عربستان سعودی مدعی است که از خردسالان در برابر مجازات‌های شدید محافظت می‌کند. اما علی‌رغم اصلاحات اساسی سال ۲۰۱۸ در رابطه با حقوق کودکان، این کشور همچنان به اعمال احکام اختیاری برای اتهامات غیرخشونت‌آمیز علیه افراد زیر سن قانونی ادامه می‌دهد.

- اعدام قریب‌الوقوع دکتر عواد بن محمد القرنی

طبق گزارش، سازمان اروپایی-سعودی حقوق بشر، دکتر عواد بن محمد القرنی، محقق، نویسنده و فعال مسلمان سعودی به اتهام ترویج خصومت علیه رژیم پادشاهی سعودی به مرگ محکوم شده است. گروه کاری سازمان ملل متحد در مورد بازداشت خودسرانه به دلیل فقدان دلایل قانونی برای دستگیری او و ارائه نکردن دلایل دستگیری ایشان اعلام کرده است که عربستان سعودی به طور غیرقانونی عواد بن محمد القرنی را بازداشت کرده و از این کشور خواسته است تا برای اصلاح این وضعیت اقدام کند.

دولت‌ها موظف به احترام و حمایت از حقوق بشر از جمله آزادی شخصی هستند و هرگونه محرومیت از آزادی باید مطابق با استانداردهای بین‌المللی باشد.

- نادیده گرفتن توصیه‌های آخرین دوره بررسی جهانی توسط عربستان سازمان اروپایی_سعودی حقوق بشر، با صدور بیانیه‌ای اعلام کرده عربستان سعودی در اجرای توصیه‌های ارائه شده در آخرین بررسی دوره‌ای حقوق بشر در سال ۲۰۱۸، در مورد انطباق با استانداردهای بین‌المللی استفاده از مجازات اعدام و شکنجه ناکام بوده است. این بیانیه تصریح کرد عربستان سعودی در این مدت به اعدام افراد متهم به جرائم مرتبط با مواد مخدر و افراد زیر سن قانونی ادامه داده است. همچنین تأکید شده علیرغم توصیه‌های پذیرفته شده متعدد، عربستان سعودی هیچ اقدامی برای بازنگری یا اصلاح قوانینی برای محدود کردن اعمال مجازات اعدام برای جدی‌ترین جنایات در راستای تعهدات منطقه‌ای خود انجام نداده است.

- میزبانی عربستان در جام جهانی ۲۰۳۴ و عدم رعایت استانداردهای حقوق بشر به گزارش سازمان دیده‌بان حقوق بشر، علیرغم عدم رعایت استانداردهای حقوق بشر توسط مقامات سعودی و بنا بر تصمیم هیات حاکمه فوتبال، میزبانی جام جهانی ۲۰۳۴ به عربستان سعودی واگذار شد. بر پایه گزارش، علی‌رغم تعهد فیفا به رعایت استانداردهای حقوق بشر در انتخاب میزبان، قرار است بازی‌های ۲۰۳۴ بدون بررسی عملکرد حقوق بشری به عربستان اعطا شود. سعودی‌ها امیدوار هستند که این امر شهرت ضعیف حقوق بشری این کشور را از بین ببرد. همچنین عربستان سعودی آزادی رسانه‌ای و مستقلی ندارد و این یک نیاز اساسی برای میزبانان جام جهانی است. در نهایت دیده‌بان حقوق بشر طی تماس با فدراسیون از فیفا خواست تا مجدداً در این زمینه اقدام کند.

- صدور بیانیه بیش از ۷۰ سازمان غیردولتی مبنی بر لغو میزبانی عربستان سعودی در

نشست سالانه مجمع حاکمیت اینترنت

به گزارش سازمان غیرانتفاعی القسط، بیش از ۷۰ سازمان حقوق بشری با صدور بیانیه‌ای از دبیر کل سازمان ملل خواستند تا تصمیم خود مبنی بر اجازه میزبانی عربستان سعودی برای نشست سالانه مجمع حاکمیت اینترنت را لغو کند. طبق گزارش این سازمان‌ها نگرانی خود را در مورد سوابق مشکل‌ساز حقوق بشر عربستان سعودی ابراز می‌کنند و مدعی هستند که جامعه مدنی ممکن است به دلیل خطرات جدی امنیت فیزیکی و دیجیتالی این کشور نتواند آزادانه و ایمن در آن مشارکت کند.

- صدور بیانیه فعالان حقوق بشر در راستای پایان ممنوعیت سفر خانواده‌هایشان به گزارش سازمان غیرانتفاعی القسط، گروهی از فعالان حقوق بشر سعودی مقیم خارج از کشور، با صدور بیانیه‌ای به کمیسیون حقوق بشر عربستان، خواستار لغو ممنوعیت سفر اعمال شده بر خانواده‌شان در عربستان سعودی شدند.
- در سال‌های اخیر، مقامات سعودی به طور مکرر از ممنوعیت سفر اعضای خانواده‌های فعالان به عنوان نوعی انتقام و مجازات دسته‌جمعی و همچنین برای بازدارندگی افراد از مشارکت در فعالیت‌های حقوق بشری، استفاده کرده‌اند. این در حالی است که این ممنوعیت‌ها خودسرانه و بدون هیچ‌گونه تخلف اعضای خانواده فعالان اعمال شده است و این امر به شدت بر سلامت روان و رفاه عاطفی آنها تأثیر می‌گذارد.
- انتقاد از عربستان به خاطر بدرفتاری با شهروندان سعودی در خارج از کشور سازمان غیردولتی حقوق بشر سند، با ارسال نامه‌ای به سفیر عربستان در سوئد در خصوص برخورد با شهروندان سعودی در سفارت عربستان، این کشور را به رفتار نادرست با شهروندان خود در خارج از کشور محکوم کرده است. این سازمان از این‌که سفارتخانه‌های عربستان ممکن است دیگر برای شهروندان سعودی امن نباشند ابراز نگرانی و بیان می‌کند حتی می‌تواند منبع خطر نیز باشند. این در حالی است سفارتخانه‌های عربستان در خارج از کشور باید مسئولیت حمایت و کمک به شهروندان سعودی را بر عهده بگیرند.
- نظر سازمان ملل در مورد بازداشت خودسرانه در عربستان سعودی گروه کاری سازمان ملل متحد در مورد بازداشت خودسرانه در طول نود و هفتمین جلسه خود که از ۲۸ اوت تا ۶ سپتامبر ۲۰۲۳ برگزار شد، اعلام کرد که بازداشت خودسرانه در عربستان سعودی و محدودیت آزادی افراد در این کشور، با چندین ماده اعلامیه جهانی حقوق بشر مغایرت دارد. این کارگروه خواستار آزادی فوری و پرداخت غرامت به زندانیانی که خودسرانه بازداشت شده‌اند و همچنین بررسی تخلفات و پاسخگویی مسئولین شد.

در بخش موارد نقض حقوق بشر در بحرین به موارد زیر پرداخته شده است:

- صدور بیانیه سازمان غیردولتی سلام در هفتاد و پنجمین سالگرد اعلامیه جهانی

حقوق بشر

سازمان غیردولتی سلام، به مناسبت هفتاد و پنجمین سالگرد اعلامیه جهانی حقوق بشر، با صدور بیانیه‌ای از دولت بحرین خواست تا علاوه بر پایان دادن به مجازات اعدام، به تعهدات خود در اعلامیه جهانی حقوق بشر پایبند باشد و حقوق اجتماعات و امور عمومی را تضمین کند.

همچنین این سازمان از دولت بحرین می‌خواهد تا با پایان دادن به محدودیت‌های آزادی تجمع، لغو قوانین انزوای سیاسی و بازگرداندن تعلیق مجازات اعدام، به تعهد خود نسبت به میثاق بین‌المللی حقوق مدنی و سیاسی نیز عمل کند.

- محکومیت ۱۳ نفر در محاکمه‌ای دسته‌جمعی

به گفته سازمان دیده‌بان حقوق بشر، سیزده نفر در بحرین پس از یک محاکمه دسته‌جمعی ناعادلانه که فاقد روند قانونی و همراه با شکنجه بوده است، به زندان محکوم شده‌اند. این محاکمه دسته‌جمعی شامل ۶۵ متهم بود که ۱۳ نفر به استفاده از زور علیه نگهبانان زندان و آسیب رساندن به اموال زندان در جریان تظاهرات مسالمت‌آمیز در زندان جاو در آوریل ۲۰۲۱ مجرم شناخته شدند. دادگاه همچنین با محروم کردن زندانیان از حق حضور در جلسه رسیدگی و نادیده گرفتن آنها، روند عادلانه دادرسی را نقض کرد. به گفته دیده‌بان، ایالات متحده، بریتانیا و سایر کشورها از طریق حمایت فزاینده از بحرین، به دولت خودکامه بحرین چراغ سبز نشان می‌دهند تا به نقض گسترده روند قانونی تجمعات آزاد ادامه دهد.

- سرکوب آزادی بیان در بحرین

پایگاه خبری بحرین می‌رور، گزارشی در راستای دستگیری‌های سیاسی در بحرین، با هدف سرکوب آزادی بیان منتشر کرده است. طبق گزارش، مقامات بحرین اقدامات سرکوبگرانه‌ای علیه معترضان طرفدار غزه و شرکت‌کنندگان در تجمعات مردمی که در مناطق مختلف کشور در همبستگی با مردم فلسطین و همچنین پایان دادن به توافق عادی‌سازی منامه و تل‌آویو بودند، انجام داده است. در این راستا مقامات حداقل ۳۵ شهروند بحرینی را بازداشت کرده‌اند. این در حالی است که بازداشت افراد، به دلیل آزادی بیان، نقض توافقنامه‌ها و منشورهای بین‌المللی، نقض آشکار حقوق بشر است.

- نقض حقوق بشر در غزه و بی تفاوتی پادشاه بحرین

پایگاه خبری بحرین می‌رور، گزارشی در راستای شادی حمد بن عیسی آل خلیفه، پادشاه بحرین منتشر کرد. این در شرایطی است که کشورهای عربی و اسلامی با روزهای سختی به ویژه پس از عملیات اسرائیل در غزه روبرو هستند. گزارش یادآور می‌شود که چگونه شاه و کل خاندان حاکم نشان دادند که چقدر نسبت به جنگ و نابودی غزه بی تفاوت هستند و همچنین ولیعهد نیز اظهارات توهین آمیزی علیه مقاومت مردم فلسطین مطرح کرده است.

در بخش موارد نقض حقوق بشر در امارات متحده عربی به موارد زیر پرداخته شده است:

- تحت فشار قرارداد امارات برای اعمال اصلاحات در بیست و هشتمین کنفرانس

تغییرات آب و هوایی سازمان ملل متحد

سازمان عفو بین الملل، طی گزارشی اعلام کرده رهبران اجلاس در بیست و هشتمین کنفرانس تغییرات آب و هوایی سازمان ملل متحد (۳۰ نوامبر تا ۱۲ دسامبر ۲۰۲۳) در امارات متحده عربی باید حقوق بشر را با توافق بر کنار گذاشتن سریع سوخت‌های فسیلی، مشارکت کامل و آزاد جامعه مدنی در نشست و همچنین تحت فشار قرار دادن مقامات امارات برای رهایی مخالفان دولت، تضمین کند. همچنین عفو بین الملل در این گزارش خواستار اصلاحات معنادار حقوق بشر فراتر از بیست و هشتمین کنفرانس تغییرات آب و هوایی سازمان ملل، از جمله آزادی مخالفان و پایان دادن به بازداشت‌های خودسرانه و محاکمه‌های ناعادلانه در امارات شد.

- تلفات فزاینده حقوق بشر و مقابله با بحران آب و هوایی

کمیسیون بین المللی برای آزادی در امارات متحده عربی، طی گزارشی اعلام کرده است بحران آب و هوا یک بحران حقوق بشری است زیرا بر انواع مختلف حقوق بشر از جمله حق زندگی در محیطی سالم، حق غذا، آب و حق مسکن تأثیر می‌گذارد. این گزارش تأکید می‌کند که بحران آب و هوا باعث آسیب به زندگی و معیشت در سطح جهان می‌شود. همچنین افزایش غلظت گازهای گلخانه‌ای در جو به ایجاد گرمای شدید و پیامدهای خطرناک آن منجر می‌شود.

عربستان سعودی

۱. پایمال کردن حقوق کودکان از طریق اعدام، شکنجه و زندان در عربستان سعودی به گزارش سازمان اروپایی_سعودی حقوق بشر^۱ در تاریخ ۲۰ نوامبر ۲۰۲۳، عربستان سعودی علی‌رغم تصویب کنوانسیون حقوق کودک، همچنان مجازات‌های ظالمانه و غیرانسانی نظیر مجازات اعدام یا حبس ابد برای جرائمی که افراد زیر هجده سال مرتکب می‌شوند، صادر می‌کند.

بر اساس گزارش عربستان سعودی کنوانسیون حقوق کودک را در سال ۱۹۹۶ تصویب کرد. طبق مواد این کنوانسیون، هیچ کودکی نباید تحت شکنجه یا رفتار ظالمانه قرار گیرد. این قانون در عربستان سعودی مدعی است که از خردسالان در برابر مجازات‌های شدید محافظت می‌کند و حداکثر مجازات را ده سال تعیین می‌کند.

طبق گزارش سازمان اروپایی_سعودی حقوق بشر این قوانین به طور مؤثر اجرا نمی‌شوند و نقض حقوق کودکان زیر سن قانونی در عربستان همچنان ادامه دارد. از سال ۲۰۱۶، عربستان سعودی ۱۲ نوجوان را پس از محاکمه‌های ناعادلانه اعدام کرده است و هنوز اجساد آنها را در اختیار دارد.

در ادامه گزارش تأکید می‌کند که علیرغم اصلاحات اساسی در رابطه با حقوق کودکان در سال ۲۰۱۸، عربستان سعودی همچنان به اعمال احکام اختیاری برای اتهامات غیرخسونت‌آمیز علیه افراد زیر سن قانونی ادامه می‌دهد. به طور کلی، این وضعیت نگرانی‌های زیادی را در مورد حمایت از حقوق کودکان در عربستان سعودی برجسته می‌کند.^۲

۲. اعدام قریب‌الوقوع دکتر عواد بن محمد القرنی

سازمان اروپایی_سعودی حقوق بشر در تاریخ ۱۶ نوامبر ۲۰۲۳ اعلام کرده است که دکتر عواد بن محمد القرنی^۳، محقق، نویسنده و فعال مسلمان سعودی به اتهام ترویج خصومت علیه رژیم پادشاهی سعودی به مرگ محکوم شده است.

بر پایه گزارش محمد القرنی در سال ۲۰۱۷ به دلیل انتقاد از رژیم سعودی و همچنین انتقاد از سکولاریسم و مدرنیته و حمایت از دیدگاه‌های محافظه‌کار بازداشت شد. در حال حاضر این

¹ The European Saudi Organization for Human Rights (ESOHR)

² <https://www.esohr.org/en/>

³ Awad bin Mohammed Al-Qarni

استاد دانشگاه به دلیل پیام‌هایش در شبکه‌های اجتماعی با مجازات اعدام روبه‌رو شده است. گروه کاری سازمان ملل متحد در مورد بازداشت خودسرانه به دلیل فقدان دلایل قانونی برای دستگیری او و ارائه نکردن دلایل دستگیری ایشان اعلام کرده است که عربستان سعودی به طور غیرقانونی عواد بن محمد القرنی را بازداشت کرده و از این کشور خواسته است تا برای اصلاح این وضعیت اقدام کند.

در ادامه گزارش تأکید می‌کند که القرنی باید فوراً آزاد شود و به دلیل نقض حقوق او به وی غرامت اعطا شود. علاوه بر این دولت عربستان باید مسئولین نقض حقوق القرنی را مورد بازخواست قرار دهد.

در نهایت گزارش خاطرنشان می‌کند که دولت‌ها موظف به احترام و حمایت از حقوق بشر از جمله آزادی شخصی هستند و هرگونه محرومیت از آزادی باید مطابق با استانداردهای بین‌المللی باشد.^۴

• نادیده گرفتن توصیه‌های آخرین دوره بررسی جهانی توسط عربستان

سازمان اروپایی_سعودی حقوق بشر در تاریخ ۴ دسامبر ۲۰۲۳، با صدور بیانیه‌ای اعلام کرده است که عربستان سعودی در اجرای توصیه‌های ارائه شده در آخرین دور بررسی جهانی خود (یو.پی.آر) در سال ۲۰۱۸، در مورد انطباق با استانداردهای بین‌المللی در مورد استفاده از مجازات اعدام و شکنجه، ناکام بوده است.

این بیانیه تصریح کرد که عربستان سعودی در این مدت به اعدام افراد متهم به جرائم مرتبط با مواد مخدر و افراد خردسال ادامه داده است. همچنین در این بیانیه اشاره شده است که از سال ۲۰۱۸، این سازمان و خامت حقوق بشر را ثبت کرده است که این موضوع در تعداد اعدام‌ها بی‌سابقه بوده و بیش از ۷۵۰ نفر اعدام شده‌اند. در میان اعدام شدگان، افرادی که طبق رویه‌های ویژه سازمان ملل به عنوان بازداشت خودسرانه شناخته می‌شوند، افراد متهم به جرم‌های مواد مخدر و کودکان بوده‌اند. در این مدت همچنین دو اعدام دسته‌جمعی انجام شد که آخرین آن در مارس ۲۰۲۲ بود که در آن ۸۱ نفر در یک روز اعدام شدند.

در این بیانیه همچنین تأکید شده است که علیرغم توصیه‌های پذیرفته‌شده متعدد، عربستان سعودی هیچ اقدامی برای بازنگری یا اصلاح قوانینی برای محدود کردن اعمال مجازات اعدام

⁴ <https://www.esohr.org/en>

برای جدی‌ترین جنایات در راستای تعهدات منطقه‌ای خود انجام نداده است. علاوه بر این آنها از افزایش قابل توجه اعدام‌ها از جمله افراد زیر سن قانونی خبر دادند. طبق گزارش عربستان سعودی قوانین را اصلاح نکرده و از قوانین مبارزه با تروریسم برای صدور احکام اعدام سوءاستفاده می‌کند و افراد زیر سن قانونی همچنان در معرض خطر مجازات اعدام هستند.

در نهایت این سازمان از کشورها خواست تا توصیه‌هایی به عربستان سعودی برای توقف استفاده از مجازات اعدام، بازنگری و اصلاح قوانین مربوطه برای محدود کردن اعمال این کشور به جدی‌ترین جنایات، ارائه کنند.^۵

۳. میزبانی عربستان در جام جهانی ۲۰۳۴ و عدم رعایت استانداردهای حقوق بشر به گزارش سازمان دیده‌بان حقوق بشر در تاریخ ۷ نوامبر ۲۰۲۳، علیرغم عدم رعایت استانداردهای حقوق بشر توسط مقامات سعودی و بنا بر تصمیم هیات حاکمه فوتبال، میزبانی جام جهانی ۲۰۳۴ به عربستان سعودی واگذار شد.

بر پایه گزارش، پادشاهی نفت خیز عربستان سعودی مصمم شده است که میزبانی بزرگترین و محبوب‌ترین رویداد ورزشی جهان را بخرد. در این راستا سعودی‌ها امیدوار هستند که این امر شهرت ضعیف حقوق بشری این کشور را از بین ببرد. عربستان سعودی قدرت بزرگ ورزش‌شویی در جهان است که برای حق میزبانی رویدادهای بزرگ ورزشی و خرید کل تیم‌ها و لیگ‌ها و همچنین کسب مزایای مرتبط با ورزش‌های محبوب، از جمله مسابقات فرمول یک و گلف، هزینه بسیار بالایی را پرداخت می‌کند.

در ادامه گزارش تأکید می‌کند که علی‌رغم تعهد فیفا به رعایت استانداردهای حقوق بشر در انتخاب میزبان، قرار است بازی‌های ۲۰۳۴ را بدون بررسی عملکرد حقوق بشری به سعودی‌ها اعطا کند. فیفا همچنین این موضوع که اعطای بزرگترین رویداد بدون حمایت حقوق بشر می‌تواند برای کارگرانی که در این مسابقات خدمات می‌دهند فاجعه‌بار باشد، را در نظر نگرفته است.

⁵ <https://www.esohr.org/en>

بر طبق گزارش، دولت‌هایی بدون حاکمیت قانون، آزادی مطبوعات یا حمایت از کارگران، میزبان این رویدادها هستند، نتیجه نقض جدی حقوق بشر، مانند دستگیری روزنامه‌نگاران، تبعیض علیه ورزشکاران، هواداران و مرگ هزاران کارگر مهاجر بوده است.

این گزارش خاطرنشان می‌کند که سوابق حقوق بشر عربستان سعودی شامل زندانی شدن تعداد زیادی از فعالان و مخالفان به دلیل انتقاد مسالمت‌آمیز، سرکوب جامعه مدنی و همچنین ظلم به حقوق زنان تحت سیستم قیمومیت مردان و کشتن صدها مهاجر در مرز عربستان و یمن است. علاوه بر این عربستان سعودی آزادی رسانه‌ای مستقلی ندارد و این یک نیاز اساسی برای میزبانان جام جهانی است.

در پایان گزارش به این نتیجه می‌رسد که فیفا استانداردهای حقوق بشر خود را برای جام‌های جهانی که به روسیه، قطر و اکنون عربستان سعودی اعطا کرد، نادیده گرفته است. دیده‌بان حقوق بشر طی تماس با فدراسیون از فیفا خواست تا در این زمینه مجدداً اقدام کند.^۶

۴. صدور بیانیه بیش از ۷۰ سازمان غیردولتی مبنی بر لغو میزبانی عربستان سعودی در نشست سالانه مجمع حاکمیت اینترنت

به گزارش سازمان غیرانتفاعی القسط در تاریخ ۱۷ نوامبر ۲۰۲۳، بیش از ۷۰ سازمان حقوق بشری با صدور بیانیه‌ای از دبیر کل سازمان ملل خواستند تا تصمیم خود مبنی بر اجازه میزبانی عربستان سعودی برای نشست سالانه مجمع حاکمیت اینترنت را لغو کند.

طبق گزارش این سازمان‌ها نگرانی خود را در مورد سوابق مشکل‌ساز حقوق بشر عربستان سعودی ابراز و بیان می‌کنند که جامعه مدنی ممکن است به دلیل خطرات جدی امنیت فیزیکی و دیجیتالی این کشور نتواند آزادانه و ایمن در آن مشارکت کند.

این سازمان‌های حقوق بشری نقض آزادی بیان توسط عربستان سعودی و استفاده از نرم‌افزارهای جاسوسی علیه روزنامه‌نگاران را برجسته می‌کنند. آنها موارد خاصی از جمله فقدان عدالت برای قتل جمال خاشقجی، حکم زندان طولانی برای توئیت‌های مسالمت‌آمیز یک دانش‌آموز در حمایت از حقوق زنان و محکومیت یک معلم بازنشسته به دلیل ابراز عقایدش در شبکه‌های اجتماعی را ذکر می‌کنند.^۷

^۶ <https://www.hrw.org/news/2023/11/07/rights-risk-saudi-arabia-sole-bidder-host-2034-world-cup>

^۷ <https://alqst.org/ar/posts/909>

۵. صدور بیانیه فعالان حقوق بشر از کمیسیون حقوق بشر عربستان سعودی در راستای

پایان ممنوعیت سفر غیرقانونی خانواده‌هایشان

به گزارش سازمان غیرانتفاعی القسط در تاریخ ۱۷ نوامبر ۲۰۲۳، گروهی از فعالان حقوق بشر سعودی مقیم خارج از کشور، با صدور بیانیه‌ای به کمیسیون حقوق بشر عربستان خواستار لغو ممنوعیت سفر اعمال شده بر بستگان‌شان در عربستان سعودی شدند.

طبق گزارش ممنوعیت سفر نه تنها تأثیر جدی بر زندگی این افراد، بلکه عواقب بی‌شماری برای دوستان و خانواده آنها نیز دارد. در ادامه گزارش تأکید می‌کند که در سال‌های اخیر، مقامات سعودی به طور مکرر و فزاینده‌ای از ممنوعیت سفر اعضای خانواده‌های فعالان به عنوان نوعی انتقام و مجازات دسته‌جمعی و همچنین برای بازدارندگی افراد از مشارکت در کارهای حقوق بشری و به خاطر حفظ امنیت استفاده کرده‌اند.

بر پایه گزارش این ممنوعیت‌ها خودسرانه و بدون هیچ‌گونه تخلف اعضای خانواده ایشان اعمال شده است. فعالان حقوق بشر تأکید می‌کنند که بستگان آنها حق هیچ اعتراض و یا نظری ندارند زیرا این ممنوعیت‌ها غیررسمی و فاقد مبنای قانونی است. در نتیجه، آنها قادر به تعقیب اهداف شخصی یا ملاقات با اعضای خانواده در خارج از کشور نیستند و این امر به شدت بر سلامت روان و رفاه عاطفی آنها تأثیر می‌گذارد.

در پایان گزارش خاطرنشان می‌کند که ممنوعیت‌های سفر، ناقض قوانین بین‌المللی و ملی است که حق آزادی رفت‌وآمد را تضمین می‌کند. با توجه به اینکه مقامات سعودی به تعهدات بین‌المللی خود پایبند نبوده و قوانین را رعایت نمی‌کنند، اکنون فعالان از شورای حقوق بشر درخواست کمک کرده‌اند.^۸

۶. انتقاد از عربستان به خاطر بدرفتاری با شهروندان سعودی در خارج از کشور

بر اساس گزارش سازمان غیردولتی حقوق بشر سند^۹ در تاریخ ۱۰ دسامبر ۲۰۲۳، این سازمان با ارسال نامه‌ای به سفیر عربستان در سوئد در خصوص برخورد با شهروندان سعودی در سفارت عربستان، این کشور را به رفتار نادرست با شهروندان محکوم کرده است.

^۸ <https://www.alqst.org/en/post/diaspora-activists-call-on-saudia-arabias-human-rights-commission-to-help-end-illegal-travel-bans-on-their-families>

^۹ sanad

این سازمان خاطرنشان می‌کند سفارتخانه‌های عربستان در خارج از کشور باید مسئولیت حمایت و کمک به شهروندان سعودی را بر عهده بگیرند. سازمان سند با ارسال این نامه ابراز نگرانی می‌کند که سفارتخانه‌های عربستان ممکن است دیگر برای شهروندان سعودی امن نباشند و حتی می‌توانند منبع خطر نیز باشند. به طوری که شهروندان سعودی در خارج از کشور باید با همراهی پلیس کشور میزبان، وارد سفارت عربستان شوند که این موضوع نشان دهنده خطر واقعی برای امنیت شهروندان سعودی در خارج از کشور، به ویژه مخالفان دولت سعودی است.

در پایان سازمان سند به قتل جمال خاشقجی روزنامه‌نگار در کنسولگری عربستان در استانبول در سال ۲۰۱۸ اشاره می‌کند و از سفیر عربستان می‌خواهد که امنیت شهروندان سعودی در خارج از کشور را تضمین کند و به آزادی بیان و عقاید آنها احترام بگذارد.^۱

۷. نظر سازمان ملل در مورد بازداشت خودسرانه در عربستان سعودی

به گزارش سازمان غیرانتفاعی الکرامه در تاریخ ۲۷ نوامبر ۲۰۲۳، گروه کاری سازمان ملل متحد در مورد بازداشت خودسرانه در طول نود و هفتمین جلسه خود که از ۲۸ اوت تا ۱ سپتامبر ۲۰۲۳ برگزار شد، اعلام کرد که بازداشت خودسرانه و محدودیت آزادی افراد با چندین ماده اعلامیه جهانی حقوق بشر مغایرت دارد.

در جلسه‌ای که توسط کارگروه سازمان ملل در مورد بازداشت خودسرانه برگزار شد، به این نتیجه رسیدند که بازداشت دکتر سلمان العوده^۱ و برادرش آقای خالد العوده^۲ چندین ماده از اعلامیه جهانی حقوق بشر را نقض می‌کند.

این کارشناسان خاطرنشان کردند که دولت نتوانسته است از قانونی بودن بازداشت دو قربانی که به جرم قانون مبارزه با تروریسم و پولشویی و قانون جرائم سایبری تحت پیگرد قانونی قرار گرفته‌اند، اطمینان حاصل کند. از این رو آنها بازداشت این دو برادر را غیرقانونی تشخیص دادند و به خودداری مقامات از ارائه مراقبت‌های پزشکی لازم و شکنجه و بدرفتاری با آنها اذعان کردند. این در حالی است که حق برابری در برابر قانون و آزادی بیان آنها نیز نقض شد.

^۱ <https://sanad.uk/2023/12/09/sanad-organisation-for-human-rights-sends-letter-of-condemnation-to-the-saudi-ambassador-in-sweden/>

^۱ Salman Alodah

^۱ Khaled Alodah

در ادامه این کارگروه خواستار آزادی فوری و پرداخت غرامت به برادران العوده، بررسی تخلفات و همچنین پاسخگویی مسئولین شد. دفتر کمیساریای عالی حقوق بشر سازمان ملل متحد نیز پیش از این نسبت به دستگیری‌ها و بازداشت‌های خودسرانه در عربستان ابراز نگرانی کرده بود. سازمان غیردولتی الکرآمه همچنین این پرونده را به نهادهای مختلف سازمان ملل ارسال کرده بود.^{۱۳}

بحرین

۱. صدور بیانیه سازمان غیردولتی سلام در هفتاد و پنجمین سالگرد اعلامیه جهانی حقوق بشر سازمان غیردولتی سلام با صدور بیانیه‌ای در تاریخ ۸ دسامبر ۲۰۲۳، به مناسبت هفتاد و پنجمین سالگرد اعلامیه جهانی حقوق بشر از دولت بحرین خواست تا علاوه بر پایان دادن به مجازات اعدام، به تعهدات خود در اعلامیه جهانی حقوق بشر پایبند باشد و حقوق اجتماعات و امور عمومی را تضمین کند.

طبق گزارش این سازمان، هفتاد و پنجمین سالگرد اعلامیه جهانی حقوق بشر فرصتی برای تجدید حیات و نشان دادن اهمیت آن در دنیای امروز است. همه میثاق بین‌المللی حقوق مدنی و سیاسی که برگرفته از اعلامیه جهانی حقوق بشر است را به رسمیت می‌شناسند و می‌دانند که تا چه اندازه برای ترویج آزادی، عدالت و صلح در سطح جهان ضروری است. بدین منظور سازمان سلام از دولت بحرین می‌خواهد تا با پایان دادن به محدودیت‌های آزادی تجمع، لغو قوانین انزوای سیاسی و بازگرداندن تعلیق مجازات اعدام، به تعهد خود نسبت به میثاق

بین‌المللی حقوق مدنی و سیاسی عمل کند،

بر پایه گزارش وضعیت حقوق بشر بحرین، به‌ویژه در رابطه با فضاهاى مدنی، چالش‌های زیادی را به همراه دارد. دولت آزادی تجمعات را محدود می‌کند. هرگونه مخالفت در رسانه‌های اجتماعی را مجازات می‌کند و از زور بیش‌ازحد علیه معترضان استفاده می‌کند.

در پایان این سازمان از دولت بحرین می‌خواهد به منظور رسیدگی به وضعیت حقوق بشر در بحرین اقداماتی نظیر؛ پایان دادن به محدودیت‌های آزادی بیان، تشکل و اجتماعات

¹ <https://www.alkarama.org/en/articles/saudi-arabia-united-nations-working-group-arbitrary-detention-issues-its-opinion-regarding>

¹ International Covenant on Civil and Political

مسالمت‌آمیز، لغو قوانین انزوای سیاسی، برگزاری انتخابات آزاد و شفاف توسط نهادهای معتبر بین‌المللی، امکان مشارکت مردم در امور عمومی، اصلاح قوانین مربوط به مجازات‌ها برای تعلیق اعدام در سال ۲۰۲۴ و نشان دادن تعهد به حق زندگی با کاهش یا حذف احکام اعدام، انجام دهد.^{۱۰}

۲. محکومیت ۱۳ نفر در محاکمه دسته‌جمعی

سازمان دیده‌بان حقوق بشر^{۱۱} طی گزارشی در تاریخ ۶ دسامبر ۲۰۲۳ اعلام کرده است که سیزده نفر در بحرین پس از یک محاکمه دسته‌جمعی ناعادلانه که فاقد روند قانونی و همراه با شکنجه بوده است، به زندان محکوم شده‌اند.

طبق گزارش این محاکمه دسته‌جمعی شامل ۶۵ متهم بود که ۱۳ نفر به استفاده از زور علیه نگهبانان زندان و آسیب رساندن به اموال زندان در جریان تظاهرات مسالمت‌آمیز در زندان جاو^{۱۲} در آوریل ۲۰۲۱ مجرم شناخته شدند. دادگاه همچنین با محروم کردن زندانیان از حق حضور در جلسه رسیدگی و نادیده گرفتن آنها، روند عادلانه دادرسی را نقض کرد. در این میان دادگاه نتوانست ادعاهای مربوط به شکنجه را به درستی بررسی کند و به شهادت‌های نیروهای امنیتی متهم به سوءاستفاده استناد کرد. در این راستا دادگاه استیناف قرار است در ۱۰ دسامبر ۲۰۲۳ به درخواست تجدیدنظر رسیدگی کند و از آن خواسته شده است که اتهامات شکنجه را به طور کامل بررسی کند.

در ادامه گزارش خاطر نشان می‌کند که ادعای شکنجه زندانیان در پی اعتراض در ماه آوریل با مرگ یک زندانی به دلیل سهل‌انگاری پزشکی آغاز شد و ایشان خواستار پاسخگویی و دسترسی به مراقبت‌های بهداشتی و ارتباط با خانواده‌های خود شدند. به دنبال آن مقامات زندان علیه کسانی که در تظاهرات شرکت داشتند از زور بیش از حد استفاده کردند.

نیکو جعفرنیا^{۱۳} کارشناس مسائل یمن و بحرین در سازمان دیده‌بان حقوق بشر اعلام کرد که ایالات متحده، بریتانیا و سایر کشورها از طریق حمایت فزاینده خود از بحرین، به دولت

^۱ <https://salam-dhr.org/bahrain-human-rights-day-2023-briefing-government-must-adhere-to-iccpr-ensure-rights-to-assembly-and-public-affairs-and-end-the-death-penalty/>

^۱ Human Rights Watch

^۱ Jaw prison ⁷

^۱ Niku Jafamia^۸

خودکامه بحرین چراغ سبز نشان می‌دهند تا به نقض گسترده تجمعات آزاد و روند قانونی ادامه دهد.

این کشورها باید از جایگاه دیپلماتیک خود استفاده کنند تا اطمینان حاصل کنند که مقامات بحرین به حقوق مربوط به دادرسی احترام می‌گذارند و به رفتار توهین‌آمیز خود با زندانیان پایان می‌دهند. در پایان کمیساریای عالی حقوق بشر سازمان ملل از مقامات بحرینی خواست درباره استفاده بیش‌ازحد از زور تحقیق کنند.^{۱۹}

۳. سرکوب آزادی بیان در بحرین

پایگاه خبری بحرین میرور^{۲۰} در تاریخ ۲۵ نوامبر ۲۰۲۳، گزارشی در راستای دستگیری‌های سیاسی در بحرین، با هدف سرکوب آزادی بیان منتشر کرد.

طبق گزارش، مقامات بحرین اقدامات سرکوبگرانه‌ای علیه معترضان طرفدار غزه و شرکت‌کنندگان در تجمعات مردمی که در مناطق مختلف کشور در همبستگی با مردم فلسطین و پایان دادن به توافق عادی‌سازی منامه و تل‌آویو بودند، انجام داده است.

این گزارش خاطر نشان کرد که اطلاعاتی مبنی بر دستگیری حداقل ۳۵ شهروند بحرینی از ۱۵ اکتبر دریافت کرده است. این در حالی است که بازداشت برخی از این افراد تمدید شده است. در ادامه گزارش اعلام می‌کند که بازداشت افراد، به دلیل آزادی بیان، نقض توافقنامه‌ها و منشورهای بین‌المللی و نقض آشکار حقوق بشر است. این بیانیه از مقامات بحرینی، خواسته است تا کمپین‌های دستگیری و احضار فراقانونی مردم را متوقف کنند، علاوه بر این همه کسانی که به اتهام آزادی بیان بازداشت شده‌اند، آزاد کنند. همچنین تعقیب و جرم‌انگاری فعالیت‌های صلح‌آمیز را متوقف کنند و به هرگونه اقدامی که حق افراد را تضعیف می‌کند پایان دهند.^{۲۱}

¹ <https://www.flrw.org/news/2023/12/06/bahrain-13-people-convicted-unfair-mass-trial>

² Bahrain Mirror

² <http://www.bahrainmirror.com/en/news/63895.html>

۴. نقض حقوق بشر در غزه و بی تفاوتی پادشاه بحرین

پایگاه خبری بحرین می‌رور در تاریخ ۲۶ نوامبر ۲۰۲۳، گزارشی در راستای شادی حمد بن عیسی آل خلیفه،^{۲۲} پادشاه بحرین در مراسم افتتاحیه نمایشگاه سالانه تولید دام در حال خواندن ترانه‌هایی که از وی تجلیل می‌کنند، منتشر کرد. این در حالی است که امت عربی و اسلامی سخت‌ترین روزهای خود را می‌گذرانند، تقریباً نزدیک به ۵۰ روز پس از عملیات نظامی اسرائیل، متحد شاه، علیه مردم فلسطین در غزه، دوربین‌ها لحظات شادی شرم‌آور وی را ثبت کردند.

طبق گزارش پادشاه صدای مردم بحرین را نشنیده است که با فریادهای خشمگینانه از او می‌خواهند که به عادی‌سازی روابط با تل‌آویو پایان دهد و سفیر اسرائیل را از بحرین اخراج کند. در ادامه گزارش خاطر نشان می‌کند که نه تنها شاه و کل خاندان حاکم نشان دادند که چقدر نسبت به جنگ و نابودی غزه بی تفاوت هستند بلکه از زبان ولیعهد نیز اظهارات توهین آمیزی علیه مقاومت مردم فلسطین مطرح گردید. علاوه بر این، رسانه‌های وابسته به دولت بدون ابراز همبستگی با رنج‌دیدگان غزه، از تکمیل مقدمات جشن روز ملی بحرین در ماه دسامبر خبر دادند. دولت حتی راهپیمایی‌های حمایت از مردم فلسطین را سرکوب و شرکت‌کنندگان را دستگیر کرد.

در پایان در حالی که رسانه‌های محلی شادی پادشاه را جشن می‌گرفتند، مردم بحرین مطلقاً خوشحال نیستند و در عوض برای مردم، برادران و خواهران خود در غزه رنج می‌برند و غمگین هستند.^{۲۳}

سازمان دفاع از قربانیان خشونت
Organization for Defending Victims
of Violence

² Hamad bin Isa Al Khalifa

² <http://www.bahrainmirror.com/en/news/63901.html>

امارات متحده عربی

۱. تحت فشار قراردادادن امارات برای انجام اصلاحات در بیست و هشتمین کنفرانس

تغییرات آب و هوایی سازمان ملل متحد

سازمان عفو بین‌الملل در تاریخ ۲۸ نوامبر ۲۰۲۳، طی گزارشی اعلام کرده است که رهبران اجلاس در بیست و هشتمین کنفرانس تغییرات آب و هوایی سازمان ملل متحد در تاریخ ۳۰ نوامبر تا ۱۲ دسامبر ۲۰۲۳ در امارات متحده عربی، باید حقوق بشر را با توافق بر کنار گذاشتن سریع سوخت‌های فسیلی، مشارکت کامل و آزاد جامعه مدنی در نشست، و همچنین تحت فشار قرار دادن مقامات امارات برای رهایی مخالفان دولت، تضمین کند.

بر پایه گزارش دبیر کل سازمان عفو بین‌الملل آگنس کالامارد،^۲ بر فوریت رسیدگی به بحران آب‌وهوایی و حمایت از حقوق میلیاردها انسان تأکید کرد. ایشان از شرکت‌کنندگان در این کنفرانس خواستند تا لابی‌گران سوخت‌های فسیلی را به چالش بکشند و برای پایان دادن به تولید و استفاده از سوخت‌های فسیلی و حمایت از کسانی که بیشتر تحت تأثیر تغییرات آب و هوایی قرار گرفته‌اند، تلاش کنند.

در ادامه وی تأکید کرد که آینده بدون سوخت فسیلی برای بقای بشریت ضروری است. با این حال، بسیاری از ایالت‌ها همچنان درگیر کسب‌وکار سوخت‌های فسیلی هستند و حتی به آنها یارانه می‌دهند. در این ارتباط اختصاص یارانه‌های دولتی برای صنعتی که زندگی‌ها را تخریب می‌کند باید پایان یابد و سرمایه‌گذاری بسیار بیشتری برای سرعت بخشیدن به انتقال به انرژی‌های تجدیدپذیر انجام شود.

در نهایت این سازمان خواستار اصلاحات معنادار حقوق بشر فراتر از بیست و هشتمین کنفرانس تغییرات آب و هوایی سازمان ملل متحد، از جمله آزادی مخالفان و پایان دادن به بازداشت‌های خودسرانه و محاکمه‌های ناعادلانه در امارات شد.^۳

۲. تلفات فزاینده حقوق بشر و مقابله با بحران آب و هوایی

کمپین بین‌المللی برای آزادی در امارات متحده عربی در تاریخ ۵ دسامبر ۲۰۲۳، طی گزارشی اعلام کرده است که بحران آب و هوا یک بحران حقوق بشری است زیرا بر انواع

² Amnesty International

² Agnès Callamard

² <https://www.amnesty.org/en/latest/news/2023/11/global-leaders-at-cop28-must-protect-human-rights-by-agreeing-to-phase-out-fossil-fuels-and-press-the-uae-for-reforms/>

مختلف حقوق بشر از جمله حق زندگی در محیطی سالم، حق غذا، آب و حق مسکن، تأثیر می‌گذارد.

این گزارش تأکید می‌کند که بحران آب و هوا باعث آسیب به زندگی و معیشت در سطح جهان می‌شود، افزایش غلظت گازهای گلخانه‌ای در جو منجر به گرمای شدید و پیامدهای آن می‌شود. جمعیت‌های آسیب‌پذیر، از جمله جوامع کم‌درآمد و گروه‌های حاشیه‌نشین، به‌طور نامتناسبی تحت تأثیر تغییرات آب‌وهوایی قرار دارند و در معرض خطر مرگ، فقر و از دست دادن منابع هستند.

در ادامه گزارش خاطر نشان می‌کند که دولت‌ها باید بودجه‌ای را برای محافظت از حقوق بشر در برابر آسیب‌های آب و هوایی اختصاص دهند، اما ظرفیت آنها برای انجام این کار ممکن است در بسیاری موارد ضعیف باشد. توانایی دولت‌ها برای رسیدگی به بحران آب و هوا بستگی به اقدامات آنها در حمایت از حقوق افرادی که قبلاً تحت تأثیر تغییرات آب و هوایی قرار گرفته‌اند، خواهد بود.

برای مقابله با بحران آب و هوا، وجود اقتصادهای مبتنی بر سوخت‌های غیر فسیلی و سیستم‌های سیاسی که پایان دادن به حاشیه‌سازی اقتصادی، تبعیض و سایر اشکال ظلم را در اولویت قرار می‌دهند ضروری است. بیست و هشتمین کنفرانس تغییرات آب و هوایی سازمان ملل متحد در آینده نزدیک برای رسیدگی به این نگرانی‌های حقوق بشری و انجام اقدامات کافی برای کاهش انتشار گازهای گلخانه‌ای بسیار مهم خواهد بود.^{۲۸}

سازمان دفاع از قربانیان خشونت

Organization for Defending Victims
of Violence

² International Campaign for Freedom in the United Arab Emirates

² <https://www.icfuae.org.uk/>